

Synshemmede Akademikere
Postboks 5911 Majorstuen
0308 OSLO
e-post: styre@saf-org.no

Stokke 17. januar 2013

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet
Postboks 8036 Dep
0030 OSLO

Synshemmede Akademikeres Høringssvar til NOU 2012:15 *Politikk for likestilling*

Synshemmede Akademikere, SAF, er glade for å få levere høringssvar til NOU 2012-15 Politikk for likestilling, og vi avgir med dette vår høringsuttalelse.

Vi er medlem av Menneskerettsalliansen, MRA, og vi støtter synspunktene deres der vi ikke uttaler oss.

1. Strukturelle mangler

Gjennom begge sine utredninger har Likestillingsutvalget solid dokumentert hvor sterkt "ulikestillingen" står i det norske samfunnet. Det er meget langt igjen til målene om likestilling mellom kjønnene er nådd. Innenfor mandatet må vi videre berømme utvalget for å ha levert grundige analyser og gode forslag til videre politisk arbeid for å bedre likestillingen. Dermed blir det dobbelt beklagelig at Likestillingsutvalgets mandat i seg selv gjenspeiler, opprettholder og til og med kan bidra til å forsterke diskriminering og ulikheter i det norske samfunnet.

Vi påpekte disse strukturelle manglene også i vår høringsuttalelse til Struktur for likestilling, og vi slutter oss til Likestillings- og diskrimineringsombudets, LDOs, og MRAs kritikk av de grunnleggende strukturelle manglene ved også denne utredningen. Utvalget har også selv påpekt disse grunnleggende strukturelle manglene ved sitt mandat.

En likestillingspolitikk som bare omfatter kjønn og etnisitet er i realiteten en politikk for ulikhet. Den bygger på å gjenspeile en grunnleggende manglende forståelse av hvilke mekanismer som ligger bak diskriminering og manglende likestilling. Å ha vern mot diskriminering og å leve i et samfunn som gir like muligheter til alle borgere må være bærebjelken i alt likestillings- og antidiskrimineringsarbeid. Likestillingsutvalgets mandat bidrar til å skape et hierarki av diskrimineringsgrunnlag, og mandatet bryter dermed fundamentalt med det som er rådende prinsipper for øvrig menneskerettighets- og antidiskrimineringspolitisk arbeid. Vi slutter oss derfor fullt og het til LDO og MRAs kommentarer til de grunnleggende strukturelle manglene ved utvalgets mandat og den framlagte utredningen.

En reell likestillingspolitikk må ta utgangspunkt i den forståelsen av vern mot diskriminering som er nedfelt i internasjonale menneskerettighetskonvensjoner, og slik bidra til å sikre alle borgere lik beskyttelse mot diskriminering.

Vi slutter oss videre til LDOs påpekning av at en fungerende likestillingspolitikk må ta hensyn til at ulike diskrimineringsgrunnlag ikke automatisk kan inkluderes i de samme likestillingspolitiske tiltakene. Det er meget viktig å målrette tiltak, og å bygge dem på kunnskap hvis de skal ha den ønskede likestillingspolitiske effekt. Vi slutter oss også til LDOs understrekning av hvor viktig det er å styrke og å målrette aktivitetsplikten. Dette vil være et meget virkningsfullt verktøy i alt likestillingspolitisk arbeid.

2. Utdanning

Vi støtter prinsipielt utvalgets forslag om program for å øke likestilling i utdanningen. Men vi vil komme med følgende kommentar:

Alle stipendordninger og andre eventuelle tiltak for å likestille mennesker med nedsatt funksjonsevne i ulike utdanninger, må ta utgangspunkt i at de skal bidra til enten å motvirke, eller bygge ned samfunnsskapte barrierer.

3. Arbeid

Vi er i utgangspunktet positive til tanken om å opprette et nytt trepartssamarbeid/avtale for å motvirke diskriminering i arbeidslivet. Vi er imidlertid sterkt mot å fjerne redegjøringsplikten for dem som eventuelt skulle slutte seg til en slik avtale. Og vi slutter oss til LDOs påpeking av at hvis redegjøringsplikten fjernes må den i alle fall erstattes med klare målbare indikatorer for hvilket likestillingsarbeid virksomheten gjennomfører.

Ut fra dette resonnementet må det være klart at man heller enn å friste med å fjerne en redegjøringsplikt, som da skal erstattes med noe annet, heller bør friste med en forbedret redegjøringsplikt. Det vil si veiledning og klare standarder for hvordan bedriftene skal gjennomføre likestillingstiltak. Dette bør i seg selv være en gullrot for bedriftene.

4. Opplysningsvirksomhet

Vi er positive til utvalgets forslag om en styrking av støtteordninger til organisasjoner som arbeider på likestillingsfeltet. I tråd med hva vi allerede har gitt uttrykk for mener vi at feltet må omfatte likestillings- og antidiskrimineringsarbeid på alle grunnlag, ikke bare kjønn og etnisitet.

SAF driver ingen formell "rådgivningstjeneste", men vi er en av meget få organisasjoner av funksjonshemmede som driver sitt interessepolitiske arbeid etter et rent likestillings- og antidiskrimineringsperspektiv.

Den gjeldende tilskuddsordningen for driftstilskudd til funksjonshemmedes organisasjoner bygger på et diagnose- og brukerperspektiv. Denne innretningen av støtten vil etter alt og dømme faktisk styrkes etter den omorganiseringen av tilskuddsordningen som nå skal gjennomføres. Vi mener derfor at å opprette saksorienterte støtteordninger som kan virke på tvers av diskrimineringsgrunnlag er

av særlig stor viktighet for å styrke likestillings- og antidiskrimineringsarbeidet blant funksjonshemmede.

Magne Bolme
leder, Synshemmede Akademikere